

Sygn. akt VII U 4489/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożenna Zalewska

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Synak

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2018 r. w Gdańsku na rozprawie
sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 29 sierpnia 2017r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy M. P. prawo do emerytury od dnia 01 sierpnia 2017r.

SSO Bożenna Zalewska

Sygn. akt VII U 4489/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. P. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na brak 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. P. wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony wskazywał, iż w będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w E. w okresie od 16 października 1975 r. do 31 października 1992 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wnosząc o przesłuchanie na tą okoliczność świadków.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu spornej decyzji. Pozwany wskazywał, iż ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, natomiast z przedłożonych umów o pracę i angaży nie wynika charakter wykonywanej przez niego pracy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. P., urodzony dnia (...), w dniu 07 sierpnia 2017 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek

o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w 17 czerwca 2017 r. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE. We wniosku ubezpieczony wskazał, iż nie posiada świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o emeryturę z dnia 07.08.2017 r. – k. 1-6 akt ubezpieczeniowych

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 25 lat, 7 miesięcy i 9 dni – w tym 25 lat, 6 miesięcy i 18 dni okresów składkowych oraz 21 dni okresów nieskładkowych; jednakże nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

dowód: karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego – nienumerowane karty akt ubezpieczeniowych

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia z dnia 29 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. P. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na brak 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 29.08.2017 r. – nienumerowane karty akt ubezpieczeniowych

Ubezpieczony prawo jazdy kategorii A, B i C posiada od dnia 15 lipca 1975 r., kategorii C+E od dnia 01 lipca 1999 r., a uprawnienia do kierowania ciągnikami siodłowymi od 17 listopada 1978 r.

dowód: prawo jazdy okazane na rozprawie w dniu 28.11.2017 r. k. 18 akt sprawy oraz zaświadczenie k. 25 akt sprawy

W okresie **16 października 1975 r. do 31 października 1992 r.** M. P. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w E. na stanowisku kierowcy.

Przedsiębiorstwo zajmowało się wykonywaniem usług transportowe dla kombatantów budownictwa komunalnego. Było w nim zatrudnionych kilkaset kierowców, głównie samochodów ciężarowych, oraz mechaników. Przedsiębiorstwo miało dwie bazy – samochodów ciężarowych, która znajdowała się w E. na ul. (...) oraz pozostałych samochodów dostawczych, jak Ż., N., która mieściła się na ul. (...).

Początkowo ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku kierowcy na 14-dniowy okres próbny, następnie od dnia 28 października 1975 r. na czas nieokreślony.

W dniu 20 marca 1976 r. ubezpieczony podpisał umowę o pracę na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego N..

W okresie od 28 października 1976 r. do 10 listopada 1978 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Po zakończonej służbie ubezpieczony powrócił do zakładu pracy w dniu 20 listopada 1978 r. i został zatrudniony na stanowisku kierowcy.

M. P. od początku zatrudnienia jeździł tylko i wyłącznie samochodami ciężarowymi o ładowności powyżej 3,5 tony. Na początku był to S. (...) o ładowności 8 ton z przyczepą i naczepą. Był to samochód wielofunkcyjny, przystosowany do przewozu stali, którą ubezpieczony rozwoził po całym E., woził do G. i rozwoził na budowy. Następnie, ubezpieczony

jeździł smolarką – przewoził smołę po całym województwie używaną do budowy dróg. Następnie ubezpieczony jeździł (...) z przyczepą, którym woził towary wielkogabarytowe, materiały budowlane (cegły, pustaki) na budowy.

Ubezpieczony prace kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie zatrudnienia w (...) w E. nie wykonywał pracy kierowcy samochodu N..

W okresie od 12 kwietnia 1991 r. do 02 czerwca 1991 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego.

Stosunek pracy został rozwiązany w wyniku wypowiedzenia ubezpieczonemu umowy o pracę z przyczyn ekonomicznych.

dowód: akta osobowe – koperta k. 27 akt sprawy (karty nienumerowane): angaże, umowy o pracę z 16.10.1975 r., 26.10.1975 r., 20.03.1976 r. oraz z 20.11.1978 r., umowy o wykonywanie czynności dodatkowych z 01.04.1984 r. i 01.07.1979 r. 20.03.1997, pismo o udzielenie urlopu bezpłatnego z 23.05.1991 r. oraz pismo z 10.06.1991 r.; świadectwo pracy z dnia 31.10.1992 r. – k. 8 akt emerytalnych, kartoteki zarobkowe – koszulka w aktach emerytalnych, kserokopia książeczki wojskowej k. 6 akt kapitałowych, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 20-26 akt kapitałowych, zeznania świadków Z. K. oraz A. M. – protokół skrócony k. 19-20 akt sprawy wraz z nagraniem k. 21, zeznania wnioskodawcy protokół skrócony k. 29-30 wraz z nagraniem k. 32

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był niesporny w części dotyczącej sumarycznego stażu ubezpieczeniowego M. P., jego wieku, braku przynależności do OFE, a okoliczności te znajdowały dodatkowe potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach organu rentowego.

W spornym zakresie Sąd ustalił fakty na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach osobowych skarżącego oraz na podstawie zeznań świadków – Z. K. i A. M..

Prawdziwość i rzetelność w/w dokumentów nie była przez żadną ze stron wprost kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu. Dokumenty związane z przebiegiem zatrudnienia powoda co do zasady jednoznacznie określały stanowisko ubezpieczonego jako kierowca. Jedynym wyjątkiem jest umowa o pracę z dnia 20 marca 1976 r., z której wynika że ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego N., co jednak nie znalazło potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym tj. zeznań świadków i ubezpieczonego, o czym będzie mowa poniżej, dlatego też Sąd odmówił wiary temu dokumentowi w zakresie stanowiska.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły jednak przede wszystkim zeznania świadków Z. K. i A. M.. Świadkowie jako współpracownicy ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia, posiadali wiedzę w zakresie charakteru prac wykonywanych przez wnioskodawcę, jak również w sposób precyzyjny i spójny opisali wszystkie czynności wchodzące w zakres obowiązków skarżącego, a także warunki, w jakich te obowiązki wykonywał. Zeznania w/w świadków korespondowały z pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym. Sąd wziął pod uwagę, iż świadkowie byli już zatrudnieni w momencie zatrudnienia ubezpieczonego w 1975 r., a więc byli w stanie podać w szczególności, jakiego rodzaju pojazdami jeździł ubezpieczony od samego początku.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się także na zeznaniach samego odwołującego, który logicznie, spójnie spontanicznie i dość szczegółowo wyjaśnił, w jakich warunkach wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego w spornym okresie zatrudnienia.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego M. P. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania

dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (W transporcie i łączności) pod pozycją 2 wskazano prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych).

Wskazać również należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Niewątpliwie ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jednakże trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Tak więc, bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 17 czerwca 2017 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku nie był członkiem OFE oraz udowodnił wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za prace w warunkach szczególnych - prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych) - uznać można było opisany powyżej sporny okres zatrudnienia ubezpieczonego od 16 października 1975 r. do 31 października 1992 r. w Przedsiębiorstwie (...) w E..

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach jako kierowca samochodów ciężarowych w w/w okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym zarówno w świadectwie pracy, dokumentów znajdujących się w aktach osobowe i legitymacji ubezpieczeniowej. Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został potwierdzony zeznaniami świadków Z. K. i A. M., którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych właśnie prace wyłącznie jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Jak zatem ustalił Sąd Okręgowy, w okresie będącym przedmiotem sporu w niniejszej sprawie, ubezpieczony od samego początku zatrudnienia jeździł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy samochodami ciężarowym o ładowności powyżej 3,5 tony. Były to samochody S. (...) – przystosowany do transportu stali, (...), którym ubezpieczony woził materiału budowlane i smolarka, którą ubezpieczony rozwoził smołę do budowy dróg. Powyższe w zdaniem Sądu, znajduje potwierdzenie w dwóch umowach o wykonywanie dodatkowych czynności znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego. Wynika z nich bowiem, że w 1979 r. ubezpieczony jeździł samochodem S. (...), a w 1984 r. samochodem (...). Wiarygodne zeznania świadków i ubezpieczonego wykluczyły natomiast możliwość, ażeby ubezpieczony wykonywał prace kierowcy samochodu dostawczego N.. Jak bowiem wszyscy zgodnie wyjaśnili, Przedsiębiorstwo (...) w E. miało dwie bazy – w pierwszej, w której pracował ubezpieczony na ul. (...), były wyłącznie samochody ciężarowe, a w drugiej zaś na ul. (...) samochody dostawcze. Niemniej jednak ubezpieczony nigdy nie wykonywał tam pracy, jak również nie jeździł samochodami tego typu. Te zgodne zeznania, w ocenie Sądu, skutecznie podważyły okoliczność wynikającą z umowy o pracę z 20 marca 1976 r., jakoby ubezpieczony nie wykonywał pracy kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

W tym miejscu należy także wskazać, iż M. P. zdobył prawo jazdy na samochody ciężarowe jeszcze przed zatrudnieniem w (...), a więc mógł wykonywać pracę w tym charakterze.

Rozważając kwestię zaliczenia ubezpieczonemu do okresów pracy w warunkach szczególnych okresu odbywania służby wojskowej Sąd stoi na stanowisku, że okres ten podlega zaliczeniu do stażu, od którego zależą jego uprawnienia do emerytury pomostowej. Jak wynika bowiem z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. A skoro tak, to w stosunku do osób ubiegających się o prawo do emerytury pomostowej bezsprzecznie znajdują zastosowanie regulacje wynikające z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz wydanego na jego kanwie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r. (II UZP 6/13, LEX nr 1385939, OSNP 2014/3/42), czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lutego 2014 r. sygn. akt II UK 293/13 wskazał, że analiza uzasadnienia ww. uchwały uprawnia jedynie stwierdzenie, że temporalnie w takich sprawach decydował stan prawny, w którym zasadnicza służba wojskowa została odbyta. Z uchwały nie wynika natomiast, że ma to być data graniczna (31 grudnia 1974 r.) w zaliczaniu zasadniczej służby wojskowej do pracy w szczególnych warunkach

Podjmując uchwałę Sąd Najwyższy poprzestał na analizie, że w odniesieniu do stanu faktycznego w sprawie, w której zadano pytanie prawne, czyli do okresu służby wojskowej w latach 1971-73, regulacja prawna nakazuje wliczenie jej do pracy w szczególnych warunkach. Takie rozstrzygnięcie uchwały oznacza, że inne składy Sądu Najwyższego powinny samodzielnie wypowiedzieć się co do okresu późniejszego, jeżeli zasadnicza służba wojskowa była odbywana jeszcze po 31 grudnia 1974 r. lub w całości później. (...) Z uchwały wynika też, że w spornej kwestii decydują zasadniczo przepisy regulujące powszechny obowiązek obrony i to w nich należy poszukiwać odpowiedzi co do zaliczenia służby wojskowej do okresu pracy w szczególnych warunkach. (...).

Skład Sądu Najwyższego, wydając wyrok z dnia 11 lutego 2014 r., przyjął, że w rozpoznawanej sprawie nadal znaczenie ma art. 108 ustawy z 1967 r., który uległ wprawdzie zmianie od 1 stycznia 1975 r., jednak nie tak istotnej, aby powiedzieć, że nastąpiło przełamanie i ustawodawca chciał z tą datą znieść uprawnienie żołnierzy zasadniczej służby wojskowej do zaliczenia jej do okresu zatrudnienia uprawniającego do wcześniejszej emerytury jako okres pracy w szczególnych warunkach. Zmiana art. 108 ustawy z 1967 r. z dniem 1 stycznia 1975 r. wynikała z wejścia w życie Kodeksu Pracy (została dokonana na podstawie art. X ust. 2 pkt c ustawy z 26 czerwca 1974 r. Przepisy wprowadzające Kodeks pracy – Dz. U. Nr 24, poz. 142 ze zm.). Zmiana art. 108 ustawy z 1967 r. nie wprowadziła wówczas w nim radykalnie nowej treści, która uzasadniałaby stwierdzenie, że zasadnicza służba wojskowa nie podlega już zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach. Przepis art. 108 ust. 1 stanowił, że „Czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby”. Nadal więc ustawodawca potwierdzał wliczanie pracownikowi okresu służby wojskowej do zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Kolejna zmiana w ustawie z 1967 r. nastąpiła dopiero na podstawie ustawy z 28 czerwca 1979 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 15, poz. 97). Przepisy art. 106-108 ustawy z 1967 r. otrzymały wówczas nowe brzmienie. W art. 107 ust. 1 stwierdzono, że „Pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych”. W tekście jednolitym z 1967 r. (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111), regulację tę ujęto w art. 120 ust. 1.

Dodatkowo należy wskazać, że z jednolitego orzecznictwa sądów, w tym Sądu Najwyższego, wynika, że zaliczenie okresu zasadniczej służby wojskowej do pracy w szczególnych warunkach uzależnione było od odbycia tej służby w okresie zatrudnienia, w którym była wykonywana praca w warunkach szczególnych i która stanowiła naturalną przerwę w tym zatrudnieniu, jeżeli pracownik bezpośrednio po odbyciu służby powrócił do tego samego szczególnego zatrudnienia. Ponadto obowiązujące przepisy nigdy nie zrównywały okresu zasadniczej służby wojskowej z zatrudnieniem, ale nakazywały zaliczać okres tej służby do okresu zatrudnienia w zakresie określonych uprawnień. Szczegółowe zasady zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia były zaś uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. nr 44, poz. 318 ze zm.). Rozporządzenie to zostało uchylone z dniem 1 września 1979 r.

Równocześnie do oceny określonego stanu faktycznego, w tym zrealizowanego przed wejściem w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS wywołującego określony skutek prawny, należy stosować ówczesne obowiązujące przepisy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 r. I UK 544/12), w którym przyjęto, że przy kwalifikowaniu okresu zasadniczej służby wojskowej jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, należy stosować regulacje prawne obowiązujące w okresie odbywania tej służby.

Odnosząc te stanowiska do niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż M. P. służbę wojskową odbywał w okresie od 28 października 1976 r. do 10 listopada 1978 r. i jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ubezpieczony zarówno przed rozpoczęciem służby wojskowej, jak i po jej zakończeniu, wykonywał prace w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Jak wynika również

z umowy o pracę z dnia 20 listopada 1978 r. ubezpieczony po zakończeniu służby wojskowej powrócił do pracy na poprzednim stanowisku przed upływem 30 dni od jej zakończenia.

Wobec powyższego należy przyjąć, że cały okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej winien być oceniany według art. 108 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Na podstawie tego przepisu okres zasadniczej służby wojskowej także po 1 stycznia 1975 r. wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Nieznaczna zmiana brzmienia tego przepisu art. 108 (a następnie przeniesienie jego treści do art. 120) nie daje podstaw do wyłączenia służby wojskowej z okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem.

Dodać należy, iż jak wynika z kartotek zarobkowych za 1991 r. oraz zeznań wnioskodawcy w okresie od 12 kwietnia 1991 r. do 02 czerwca 1991 r. korzystał on z urlopu bezpłatnego, a zatem okres ten nie wlicza się do okresów pracy w warunkach szczególnych. Niemniej jednak okoliczność ta nie wpływa na ogólny wniosek, że ubezpieczony wykazał co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, wobec udowodnienia wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony M. P. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W konkluzji Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, w sentencji wyroku zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 29 sierpnia 2017 r. i przyznał ubezpieczonemu M. P. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01 sierpnia 2017 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o prawo do emerytury), zgodnie z dyspozycją art. 129 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

SSO Bożenna Zalewska